

Referat af 2. bestyrelsesmøde for Naternationalpark Kompedal

1. Afrunding af konference (5. sep.) og rundtur i plantagen (12. sep.)

Der blev talt om hvilke væsentlige emner som konferencen havde bragt klarhed over, herunder at Naturstyrelsen har det fulde ansvar for drift og forvaltning af en kommende naturnationalpark og at ingen bestyrelsesmedlemmer kan drages til ansvar.

Det blev anført at brug af hegn i naturnationalparker ikke er et krav men en mulighed. Der blev nævnt et eksempel på det, i Stråsø, hvor dele af parken ikke er indhegnet. Der blev også pointeret, at i forbindelse med udsætning af store græssende dyr som kvæg og heste, er et hegn nødvendigt.

At tilblivelsen af en naturnationalpark er en lang proces og at der i den efterfølgende indfasningsperiode er mulighed for justeringer blandt andet på baggrund af erfaringer med forvaltningen af dyrene og monitoringsresultater.

2. Valg af hegn, oplæg ved sekretariatet

Med afsæt i Naternationalparkloven, bemærkninger til loven samt anbefalinger fra den videnskabelige arbejdsgruppe blev det tydeliggjort at for bedst muligt at fremme biodiversiteten i området vil der i den kommende planlægning blive arbejdet med ét stort hegn med lav højde, der strækker sig over hele eller størstedelen af Kompedal Plantage.

Ved den efterfølgende drøftelse blev der luftet bekymringer for de evt. negative effekter det ville kunne have for rekreative interesser, herunder særligt ridning og vandring. Bekymringerne gik på om det var farligt, eller at det kunne blive opfattet som farligt.

3. Valg af dyr, oplæg ved sekretariatet

Med afsæt i en politisk beslutning om et lavt hegn er der i realiteten kun mulighed for at udsætte heste og kreaturer i den kommende naturnationalpark.

Med baggrund i anbefalinger fra den videnskabelige arbejdsgruppe, forskere fra Københavns Universitet samt erfaringer fra ind- og udland vurderes heste at blive den primære store planteæder da området generelt fremstår tørt og næringsfattigt.

Ved den efterfølgende drøftelse blev der spurgt ind til hvorvidt heste er nødvendige for at fremme biodiversiteten og om ikke større hjortevildt og eventuelt kreaturer kunne opnå en ønsket effekt.

Der blev udtrykt bekymring for at heste ville blive fodret og at de kunne ændre adfærd heraf.

Det blev påpeget at færdsel, herunder særligt ridning, kunne være farligt blandt heste.

Der blev gjort opmærksom på at heste generelt er mere opsøgende end kreaturer.

Der blev redegjort for at Kompedal Plantage er blandt Danmarks vigtigste områder at tage på tur i sammen med sin hest.

Det blev drøftet om man, som kompensation, kunne gøre andre skove i nærområdet bedre egnede for ridning hvis Kompedal blev mindre tilgængelig pga. indhegning og dyrevalg.

Der blev talt om muligheder for at gøre den kommende naturnationalpark bedre egnede for ridende.

Det blev fremført at heste kan have en positiv effekt på biodiversitetens udvikling i området og at heste kan give besøgende gode oplevelser.

4. Reproducerende dyr eller ej, oplæg ved sekretariatet

På baggrund af gældende lovgivning samt erfaringsmæssigt store vanskeligheder ved at lokalisere og øremærke kalve i store områder er det besluttet at eventuelle kreaturer, der udsættes i store naturnationalparker ikke skal være reproducerende.

Med hensyn til heste er der mulighed for både ikke reproducerende og reproducerende dyr. Mulige fordele og ulemper ved reproducerende heste blev fremlagt.

Ved den efterfølgende drøftelse blev det påpeget at reproducerende heste ville have større trivsel og give besøgende bedre oplevelser.

Det blev fremført at ikke reproducerende heste kunne have samme eller større trivsel end reproducerende heste.

Muligheden for at indsætte en hingst i korte perioder af året, samt ulemper og fordele ved denne metode, blev ligeledes drøftet.

Der blev peget på nødvendigheden af at arbejde med begrebet ”farlighed” og at Naturstyrelsen med fordel kan oplyse herom, herunder at gøre opmærksom på gode regler for færdsel i en kommende naturnationalpark.

5. Tilsyn og beredskabsplan, oplæg ved sekretariatet

Ved den efterfølgende drøftelse blev der spurgt om Naturstyrelsen vil benytte sig af muligheden for at søge dispensation, således at tilsyn af dyr kan ske på bestandsniveau. Sekretariatet svarede at man må forvente at Naturstyrelsen vil benytte sig af de muligheder der ligger i lovgivningen og at en sådan dispensation betragtes som et nødvendigt redskab.

Der blev udtrykt bekymring for om dyrevelfærdsloven kan overholdes hvis tilsyn sker med afsæt i en dispensation.

Det blev nævnt at hold af får i fjelde, hvor der ikke udføres et dagligt tilsyn, kan være et eksempel på god dyrevelfærd.

Jan K. Pedersen har bedt om at få ført til referat, at han ikke ønsker, at der bliver søgt om dispensation fra dyrevelfærdsloven.

Charlotte Aaby har bedt om at få ført til referat, at hun ikke ønsker, at der bliver søgt om dispensation fra dyrevelfærdsloven.

6. Indgangsmuligheder til naturnationalparken

Efter præsentation af de tidligere lokale projektgruppers arbejde med emnet blev ønsker og muligheder drøftet.

Der blev gjort opmærksom på at adgangsmuligheder for handicappede skulle prioriteres.

Med afsæt i dyr og placering af hegn blev særligt muligheder og begrænsninger omkring Hærvejen drøftet.

Adgang igennem hegnet vil, som minimum skulle være de steder hvor der nu er adgang ind i området, dog ikke fra private veje/stier.

7. Ekstern oplægsholder samt udflugt

Ønsker om muligheden for at invitere en ekstern oplægsholder om eksempelvis biodiversitet, dyreadfærd, dyrevelfærd eller friluftsfaciliteter blev drøftet.

Det var der interesse for, så det vil sekretariatet arbejde videre med. Der kom også forslag til oplægsholdere fra flere bestyrelsesmedlemmer.

8. Eventuelt

Der var ønske om snarlig fastsættelse af mødedato for mødet i januar 2025.

Søren Hald orienterede om, at den seneste ministerrokade har bragt Naturstyrelsen i en lidt åben situation. Som det ser ud, hører udpegninger af nye naturnationalparker samt udpegning til naturnationalparkerne bestyrelser stadig under det, der nu hedder Miljø- og Ligestillingsministeriet, mens selve naturnationalparkerne og deres forvaltning er kommet til at høre ind under Ministeriet for Grøn Trepert.

Bestyrelsen blev inviteret med på turen til Kasted Mose d. 2. oktober, som Naturnationalpark Nørlund har arrangeret.

Med venlig hilsen

Erik Dylmer

Deltagere:

Bestyrelsesmedlem	Indstillet af
Ole Nielsen (formand)	
Pernille Ingemann	Danmarks Naturfredningsforening
Annie Pedersen	Dansk Ornitologisk Forening
Ann Toft Kristensen	Spejderne
Susanne Madsen	Danmarks Jægerforbund
Jan Nielsen	Dansk Orienteringsforbund
Lone Høgholt	Dansk Islandshesteforening
Rikke Agerskov	Danmarks Idrætsforbund
Frits Vistisen	DGI
Niels Månsson	Kompedallejren
Bjørn Djupvik	Danmarks Vilde Natur
Charlotte Aaby	Foreningen Bevar De Danske Skove
Jan Pedersen	Dansk Polarhunde Klub
Preben Valbjørn	Thorning Skovløber Laug
Stine Wraae Bach	Dansk Botanisk Forening
Jørgen Krog	Friluftsrådet

Afbud

Bestyrelsesmedlem	Indstillet af
Renee Kristensen	Dansk Ride Forbund
Rune Kristensen	Silkeborg Kommune
Heiko Buch-illing	Outdoor Institute
Jon Nygaard Rahr	Trailrunning Silkeborg
Marianne Gjørtz Hougaard	Museum Silkeborg